

**СССР-са высшөй школа работникјаслөн ставсојузса
первој совещаније СТАЛИН јортлы***Дона вожд да велодыс, радејмана СТАЛИН јорт!*

Высшөй школаса работникјаслөн ставсојузса первој совещаније, Тијан дор, мијан победајас организатор да вдохновител дор, шибдчөмөн вистало асыс мијан Великөй Рөдиналы, Советскөй правительстволы, большевикјаслөн славнөй Всесоюзној Коммунистическөй Партијалы беззаветнөй преданност чувствојассө.

Фашистскөй странајасса правительстволы асыныс став вынјаснысө вескөдөны империалистическөй бојна выло, карјасөс, нывбабајасөс, челадөс варварскөја бырөдөм выло, культура да цивилизация став элементјас разоритөм выло. Капиталистическөй странајасын, кризис да ужалыс јөдөс жестокоја експлоатируйтөм вөсна, деградируйтө культура, наука да просвещеније.

Төмын мијанын, мијан странаын, кодөс мездөма капитализм чепјасыс, процветайтөны промышленност, вичму овмөс, процветайтөны подлиннөй культура, наука да просвещеније.

Образованије выло право—сјө мырдыны поэтөм право, кодөс завојуйтөма СССР-са став ужалыс јөдөн да гижөма Великөй Сталинскөй Конституцияын. Мијан высшөй учебнөй заведенијас, көнө велөдчөны 550 сурс студент, лезоны 1938-өд воын 100 сурс том специалистөс наука да техника став отраслјас куза.

Тайө воын пријом правительствон лөсөдөма 166 сурс морт—быдмөм, кодөс оз төд нө өтө капиталистическөй страна мирын. Уна дас сурс морт, кодјас помалисны ВУЗ-јас, нубдөны өн

ответственнөй руководящөй ужјас мијан сывыртны вермытөм рөдинаса социалистическөй строителство став участникјас вылын.

Најомнөй негодајаслөн банда—презреннөй троцкистско-бухаринскөй да буржуазно-националистическөй шпионјас да провокаторјас—ез еша вредитны высшөй школалы, но ез удајчы да некодлы некор оз удајчы сувтөдны мијан народныс вөзө, шуда, радуйтчанна, культурнөй, зажиточнөй оломө мунөмсө.

Асыным революционнөй бөителност кыпөдөмөн, ми отсалам мијан славнөй разведкалы, кодөс возглавляйтө вернөй ленинец—Сталинскөй нарком Николай Иванович Жежов, помөз весавны мијанлыс высшөй учебнөй заведенијасөс, кызи мијанлыс став странаөс, троцкистско-бухаринскөй да мукөд контрреволюционнөй мраз коласјасыс.

Сојузнөй да автономнөй республикајасса Верховнөй Советјасө локтан бөрысөмјасын, ми, высшөй школаса работникјас, выдвинитам мијан рөдиналы преданнөйјасөс, провереннөй јөдөс, пуктам став энергия, медым коммунистјас да беспартийнөйјас блокөн победа вылыс петкөдлөс став мир вөзын став советскөй народлыс жугөдны поэтөм морально-политическөй јединство.

Ми сетам асыным полнөй отчет сјө нөшта гырыс тырмытөмторјасын, кодјас емөс высшөй школын. Но мијан ем дејствијејаслөн јаснөй программа, мијан партијалөн да советскөй правительствон чоткөй дирек-

тивнөй индөдјас высшөй школын уж бурмөдөм јылыс, высококвалифицированнөй, Ленин—Сталин делөлы беззаветнөй преданнөй том специалистјасөс гөтөвитөм јылыс.

Ми завер'ајтам Тијанөс, дөна Сталин јорт, мы тайө директивајассө ми портам оломө, қикөз бырөдам вражескөй ужлыс последствиејассө, организујтам образцовөй пөрадок учебнөй оломын, музлитөг кутам кыпөдны пыр выліжык шупөд выло мијан томјөзлыс идеино-политическөй да техническөй подготовка.

Ми, Сталин јорт, ыжыда донјалам партијалыс да правительстволыс быдлунја төждысөм да личнө Тијанлыс—мијанлы рөднөй, мудрөй велөдыслыс төждысөм. Сјө төждысөмөн лөсөдөма став условијејас мијан ВУЗ-јаслөн мошнөја қорқалөмлы, наын научно-исследовательскөй уж паскөдөмлы да профессорско-преподавательскөй составлыс квалификация да материалнөй положеније дугдывтөг кыпөдөмлы.

Мед төдөны мијан став врагјас, мы советскөй высшөй учебнөй заведенијас—сјө кузницајас мијан кадрјаслөн, мирнөй творческөй ужјас да строителство кадрјаслөн, кодјас гөтөвөс быд здукө, кызи өтөк, сувтны мијан свјашченнөй рөдина дорјөм выло да бојјасын бырөдны врагөс сылөн территория вылын.

Мед олас Маркслөн—Энгелслөн—Ленинлөн непобөдимөй знамја!

Мед олас мијан вожд, друг да учител рөднөй Сталин јорт!

**СССР-са высшөй школа работникјаслөн ставсојузса
первој совещаније МОЛОТОВ јортлы***Дона ВЈАЧЕСЛАВ МИХАЙЛОВИЧ!*

Высшөй школаса работникјас—директорјас, профессорјас, доцентјас, аспирантјас да студентјас, кодјас чукөртчөсны высшөй школа куза первој ставсојузса совещаније выло, чолөмалөны Тијанөс, вернөй большевикөс, ленинецөс, народјаслөн Великөй вожд Сталин јортлыс матыса соратникөс.

Советскөй высшөй школа бөрја војасө воис ыжыд успехјасө. СНК-лөн да мијан партијаса Централнөй Комитетлөн высшөй школа јылыс историческөй шудмјас јавлајтөдны мијан странаын высшөй образованије вөсна партија да правительство да личнө Сталин јорт төждысөмлөн јарјугыд доказательствөдн.

Высшөй школа, кызи социалистическөй культура основнөй методјасыс өтөс, всемернөја развивайтөм да

јонмөдөм необходимост јылыс партијалөн да правительствон индөдјас, мијанлы ставлы, высшөй учебнөй заведенијејасса работникјаслы, јавлајтөдны дејателност программадн. Ми вөчам ставсө, дөна Вјачеслав Михайлович, медым сјө грандиознөй задача решитөмын, лөны мијан великөй сталинскөй эпоха требованијејас вылынаын.

Ми, сталинскөй төждысөмөн да выманијеөн кышалөмјас, сетам асыным став вынјас асланыс рөдиналы беззаветнөја преданнөй, глубоко научнөй да техническөй төдөмлунјасөн вооружитөм кадрјасөс гөтөвитөм выло.

Ми објазујтам нөшта выло кыпөдны революционнөй бөителност, помөз бертны высшөй школыс фашизмлөн троцкистско-бухаринскөй да буржуазно-

националистическөй агентјаслыс коласјас да медженый срокөн бырөдны вредительстволыс последствиејас.

Ми көсјысам Тијанлы, Вјачеслав Михайлович, кјас пуктывтөг јонмөдны мијан страналыс оборона.

Став вынјас, способностјас да төдөмлунјас, а ковмас-кө і олом, мијан пөвсыс быдөн гөтов сетны мијан рөдина вөзө қорқалөм вөсна, сылөн оборона да сылөн свјашченнөй границајас непокосновенност јонмөдөм вөсна.

Мед олас мијан советскөй правительство да сылөн глава Молотов јорт!

Мед олас ВКП(б)-лөн Сталинскөй Централнөй Комитет!

Мед олас СССР-са народјаслөн вожд, мијан друг да учител—Великөй Сталин!

„Н—212“ самолетлөн аваріја

Май 18-д лунө „Н—212“ самолет, кодөй локтө вөлі Франца Іосифа му вывсан, Архангелск дорын аэродром вывсан лебзигөн терпитөс аваріја. „Н—212“ самолет борт вылын вөліны авиаотрядса начальник Бабушкін јорт, самолетлөн командир Мошковскіј јорт, первој пилот Глушченко јорт да мукөдјас—ставыс 16 морт. Кыпөдчөм мысты дурдөс ужавны өтө мотор, тыдовтөчөс бө. Пилот вескөдөс самолетсө пуксөм выло. Муө зурасөм бөрын самолет вылыс качөдчөс сынөдө да усе јуө, көнө некымын минут бөрын вөји.

Катастрофа дырји пөгибнитөсны Советскөй Сојузса Герөј М. Г. Бабушкін јорт, инженер І. І. Жутовскіј јорт, экспедицияса врач Је. М.

Росселс јорт да механик К. А. Гурскіј јорт. Бөрја кыкыслыс телосө водолазјасөн абу-на азқөма. Лебзөмын мукөд участвујтысјас ранитчалисны. Налы пыржө сетөма медицинскөй өтсөт. Налөн состојаније удовлетворителнөй.

Аваріјалыс помкајас расследујтөм могыс места выло мунис Главсевморпутса начальникөс вежыс Шевелев јорт.

СССР-са Народнөй Комиссарјаслөн Совет шуис экспедициялыс пөгибнитөм участникјасөс ребөм примитны государство шщөт выло да обеспечитны налыс семјаяс повышеннөй размера пенсияөн.

Ребөм лоас Москваын. Ребан лун јылыс лоө јуөртөма торјөн.

(ТАСС)

ВКП(б) Коми Обком да Коми АССР-са Исполкомлөн Президиум жужыда шөгсөмөн јуөртөны Коми АССР-са став рабочөјјаслы, колхозникјаслы, служащөјјаслы, став ужалыс јөзлы СССР Верховнөй Советса депутат, Коми АССР-са ужалыс јөзлөн избранник, Советскөй Сојузса Герөј

**Михаил Сергејевич
Бабушкін јорт**

трагическөја кувсөм јылыс, кодөй лоис тавоса май 18-өд лунө „Н—212“ самолет катастрофа дырји, да ыстөны асыныс собөлезнованије Бабушкін јорт семјалы.

ВКП(б) Коми Обком.
Коми АССР-са Исполкомлөн Президиум.

НШ помала „отлічнөй“ отметкајасөн

Колөм воын 6-öд класс ме помалі отлічнөй результатјасөн. Став предметсö сдajті „отлічно“ вылө. Бура велөдчөм вöсна школаса фірекция, ыстыліс екскурсіяөн Москваö.

Тajö велөдчан воын ме пыр куті ас сајын отлічнөй ним. Ыжыд стараніе ме пукті, медым НШ-са 7-öд класс помавны отлічнөй показателјасөн.

Май 20-öд лун вöлі—іспытаніејаслөн первој лун. Тajö луннас ме сдajті роч кыв куза іспытаніе. Сдajті „отлічно“ вылө. Ме кута старajтчыны, медым став предметсö здajтны „отлічно“ вылө, помавны НШ отлічнөй показателјасөн.

Турјев Міша.

Сыктывкар, 12-öд номера школаса 7-öд класс.

Малцева Клаңа сдajтö іспытаніејас мортлөн анатоміја да фізіологіја куза. (Сыктывкарса 1-ој номера среднеј школа).

Бакур сіктын лоіс клуб

Бакур сікт (Ізва район) шөбрын уна војас сулаліс вічко, көні попјас ылөдлісны да пемдөдісны ужалыс јөзөс. Комсомолецјас да несојузнөй томјөз војмөстчөмөн тajö, мракобесіејелыс очассö, öні лоіс бергөдөма социалістическөй културалы служітөмө. Вічко помещеніејын лоіс вөчөма клуб.

Апрел 17-öд лунö 30 морт комсомолец да несојузнөй том морт участвујтисны клуб оборудујтөмын. Торја бура ужалісны З. Артејев, Г. Канев, Х. Терентјев, П. Чупрова јортјас.

Томјөз шуісны клубсö нымтыны велөкөј пролетарскөй писател Максим Гор'кіј нөмөн.

В. Артејев.

Іспытаніејас вылын бостам сөмын бур отметкајас

Іспытаніејас первој лунö ме сдajті фізіка. Тajö меным мед сөкыд предмет, ме сы вöсна јона полі да іспытаніејас кежлө гөтөвітчөмөн сы куза торја јона старajтчі гөтөвітчыны.

Во гөгөрсө оценкајас менам абу омөлөс. Став предмет куза „хорошо“

да „отлічно“ оценкајасыс улын ез вөвлы. Сещөм-жө результатјасөн ме колөм во помалі 6-öд класс.

Іспытаніејас кежлө гөтөвітчөмөн ме ог өтнам ував. Мекөд щөщ гөтөвітчөны 7-öд класса велөдчысјас Вера Забојева да Шалева. Мі отсалам јорта

јортнымлы гөгөрвотөм вөпросјас куза. Ме отсаса щөщ і мукөд јортјаслы. Іспытаніејас вылын мі көсјасам бостны сөмын бур отметкајас.

Генкина Лyда,
Сыктывкар, 12-öд номера школа.

Іспытаніејас заводітчісны

7-öд классын ставыс 18 велөдчыс. Іспытаніејас первој лунö велөдчысјас сдajтисны алгебра куза. Бура подготовленнөјөн зачөтјас вылө локтісны Владимир Паша, Потолицына Роза да мукөдјас. Нajö сдajтисны алгебра „хорошо“ вылө.

Ез лока велөдчы Рачинскіј Волода. Во гөгөрсө оценка сылөн вөвлі посредственно да хорошо. Но іспытаніејас вылө Рачинскіј нөві ез гөтөвітчы, сіјө думajтис сдajтны кокныда, гөтөвітчытөг.

Іспытаніејас вылын Волода алгебра сдajтис „пло-

хо“ вылө. Аслас зазнајство вöсна сіјө воіс омөл результатö. Тajö петкөдлө, мыј іспытаніејас кежлө колө бура-гөтөвітчыны.

Кузьнецов.

Сыктывкар, 14-öд номера школаса велөдчыс.

Гөтөвітчісны бура

Заводітчісны іспытаніејас. Медса подготовленнөјөн міјан школаын іспытаніејас кежлө воіс 7-öд класс.

Тajö классас 35 велөдчыс. Нajö, ставныс ыжыд стараніеөн гөтөвітчісны іспытаніејас кежлө. Забојева Вера, Лыткина Раја, Турјев Міша да уна мукөд көсјөны 7-öд класс помавны сөмын отлічнөй результатјасөн.

Іспытаніејаслөн первој лунö фізіка предметыс Турјев Міша сдajтис „отлічно“ вылө. Сің-жө бура сдajтисны і Забојева Вера да Лыткина Раја.

Велөдчысјаслы отсалөм могыс міјан школаын нүдөсө регулярнөй консультация, кытчө волевлөны уна велөдчысјас.

Богомолова.

Ез гөтөвітчы

Забојев Васа—второгодник. Сіјө мөд во-нын пукалө 7-öд классын. Сылөн ем став возможность велөдчыны бура, сөмын „отлічно“ да „хорошо“ вылө, но аслас старajтчытөм вöсна, велөдчөм дорө омөл отношеніе вöсна Васа колччө мукөд велөдчысјасыс.

Іспытаніејас первој лунö 7-öд класс сдajтис фізіка предмет. Тajö лун кежлө бура гөтөвітчісны Васагалөн јортјасыс. Васа думajтис, мыј сдajтас гөтөвітчытөг, кокныда.

Кор-жө урок вылын воіс өчерөд сдajтны іспытаніејас Васалы, то сіјө ез куж өтветітны нөві вөпрос вылө.

С. Попов.

Ја. М. Свердлов

Том большевиклы вөлі сөмын 20 арөс, кор нөмыс сылөн лоіс паскыда төдса Сормовоын, Ніжнејын, Костромаын, Уралын.

„Андрей“—шуісны сіјөс сөхөдкajас вылын, рабочөј-јаслөн гуса собраніејас вылын, подполнөй комітетјасын.

Меншевикјас, есерјас да анархистјас частө нүдөдлылісны мөтинјас. Рабочөј-јас пыр требујтлісны: „Андрейсö! Андрейсö председателөн“. Мөтинјаслөн смүтөчөм ініціаторјас пробујтлісны вөставны, мыј Андрей—налөн політическөй протівник, да выдвөгајтлісны асыныс кандидатјасөс. Но том большевиклөн популярностыс вөлі вывті паскыд. „Вajö татчө Андрей јортөс!“—повторајтисны рабочөј-јас. І сіјө локтіс. І сылөн вөсталөмыс, өткөдө убедөтелнөй да страстнөй, покурајтис кывзысјасөс. Нөкодө ез көсјы кывзыны соглашательскөй речјас, да уна кі кыпөдчыліс вывлян большевикскөй трібун корөм серті.

„—Андрей, те лі тajö?“—

паныдаліс өтчыд поліцейскөй прөстав сіјөс Перм уліча вылын.—„А мі кок јылыс усөм, корсам тенө став Јекатерінбург паста...“—Прөстав сен-жө свөстөтис бірулканас, городовөј-јасөс отсөг вылө корөмөн.

„Андрей“ бөрсө кысөсны шпөкјас, жандармјас да поліцейскөј-јас.

Сіјө „Андрейөн“ вөлі Јаков Міхajлович Свердлов.

Політическөй література Государственнөй издательствөын петис өчөтөк кнөжка Ц. Зеликсон-Бобровскаја лөн—„Јаков Міхajлович Свердлов“, пыдіа велөдана вылө поколеніејелы¹⁾. Кнөжка вөсталө замөчательнөй большевик олөм да уж јылыс, сылөн музлытөм да жугөдны почтөм дух јылыс, көрт, ставсө вермыс организаторскөй вола јылыс.

Нөжнеј-Новгород вөлі рөдінаөн том коммунистлөн, кодлы вөлі сөдма бөрас ворсны сещөм төдчана

¹⁾ Ц. Зеликсон-Бобровская. „Яков Михайлович Свердлов“. Государственное издательство политической литературы. 1935 г. Стр. 72. Цена 1 руб. 50 коп.

рол пролетарскөй революціаын. Ніжнејын Свердлов прөдітис революціоннөй организаторлыс началнөй школа, да тани, Сормово заводјасын, сіјө нем кежлас да топыда јітис ассыс олөмсө рабочөй-класс делөкөд.

Арест, а сы бөрын поліціалөн гласнөй надзор щөктисны том Свердловлы еновтны рөднөй кар. Сіјө вужіс нөлегальнөй положеніе вылө.

„Мукөд дырјыс жал Ніжнејөс, —гіжліс секі Свердлов Костромаған,—но век-жө доволен, мыј муні сіјөн, мыј сені ме ег вермы паскөдны бордјасөс, а ме думajта—најө менам емөс; сені велөдчө увавны, татчө-жө воі-нын велалөм...“

Страстнөй вера да не-пререкајөмөј убеждөнноост вескөдлісны став сылөн действөіејасөн да мөвпјасөн. Сіјө чувствөүтис ас бөрас большевикскөй дуклыс бордјас, могучөй бордјас—да вічысөс кыз почө регөджык да паскөджыка паскөдны најөс гордөј да грознөй лебөмын.

Сонјавны почтөм Свердловлөн ролыс революціа дастөмын да кувлытөм паметыс сы јылыс, кыз Ле-

нинлөн да Сталинлөн матысса соратник јылыс.

Ја. М. Свердлов котырталіс большевикскөй организацијас Јекатерінбургын, Пермын, Уфаын, Костромаын, Ярославлын, Ніжнеј-Новгородын. Сіјө вөспөтывајтис быдлаын агитаторјаслыс да пропагандистјаслыс уна лыда кадрјас, велөдіс төдмавын врагөс да нөјтны сіјөс. Сіјө јітис периферіјавыс революціоннөй дейтельностьс пөнтрөкөд, партіја ЦК-көд, Ленинкөд да Сталинкөд.

Пуыс енергіја ез слабмыс сыын нөві мөнута кежлө. Весіг арест да ссылкаын вынуждөннөй безделје лунјасө Свердлов азгіс действөіелы да тышлы позанлун. Условнөй писмөјасөн сіјө јітис ылыс јортјаскөд. Сіјө гіжис налы кредөиторјас да долгјас јылыс—да јортјасыс гөгөрвөісны, мыј сорныс мунө паспортјас да адресјас јылыс, став јывыс, мыј колө вөчны пышјөм котыртөм могыс. Нөкор сіјө ез воштыс бөдрөстөс да енергіјасө. Ылысса да суровөј запөларнөй крајсаң, мірыс сурс верста тajгаөн торјөдөм, Ја. М. Свердлов гі-

жіс аслас өті том корреспөндөнткалы:

„... Јөзлөн тыш і вөнешнөй условіејаскөд і ас костаныс олөмлөн выл заводөітчөмјас господство вöсна тыр захватывајушчөј интересөн. Прөмітны участөје сіјө тышын—зев ыжыд наслаждөніе“.

Сіјө нөкор ез гажтөмчыс, весіг өтнасөн, каменнөй грөбын решотка сајын—ужаліс і тани, велөдчөіс, лыдөдіс. Турма орөдлыліс сылыс практөическөй дейтельностьс да кыскыліс паскөд да музлытөм теорөтөическөй занөтөіејасө.

Унаыс арестујтлісны да ссылајтлісны Ја. М. Свердловсö—да сымөндаыс-жө сіјө пышјыліс рөднөй рабочөй кварталјасө, медым вылыс панны подполөіеын пөс революціоннөй дейтельностьс.

1912-öд воын, пыр-жө Ленинскөј расстрел бөрын, став страна паста заводөітөіс стөчөчнөй да революціоннөй двөженөіелөн бур-

(Помсө вөзөд 4-öд лөстб.)

Серjoзнöя гөтөвiтчыны занатiеяс кежлö

Вiсер Н-СШ-са велöдчыс-комсомолецяс 10 морт да велöдчысяс 3 морт велöдчöны öтi полiтшколаын. Пропагандiстöн ужалö С.А. Остапов жорт. Полiтзанатiеяс iндöма нудöны тöлыгын куjымыс 5, 15 да 25 лунясö, но овлывлö сöмын öтчыд лöбб кыкыс даj сiжö оз бура мунлыны. Остапов жорт занатiеяс кежлö локтö гөтөвiтчытöг да унжыкысö кнiга куза сöмын лыддö. Велöдöм торсö некор оз жуасы, оз прове-райт кыж гөгөрвоисны велöдчысяс.

Сiзи апрель 25-öд лунса занатiе вылын Остапов жорт гөтөвiтчытöм вöсна сöмын лыддiс „Мiан рöдина“ кнiгаыс 2-öд глава. Сiжö главаас вiставсö пер-воj пjатiлеткаын СССР-ын лöдм промышлennöй рас-цвет жылыс да мöд пjатi-леткаын социалистическöй индустриjалöн гiгантскöя кыптöм жылыс. Серт „Мi-ан рöдина“ кнiгаын гiжö-ма прöстöя да гөгөрвоана сы жылыс, но öд сiжö еща. Поцiс нöшта уна прiмеряс, фактjас вайöдны шуам М. И. Калининлөн — „Мыj сетiс советскöй власт ужалыс

жöзлы“ да А. В. Косарев-лөн — „Сталинскöй Конститу-циjа да советскöй томjöз“ кнiгажасыс да „СССР да капитализм странажас“ кнi-гаыс. Поцiс петкөдлыны кнiгажасыс, журналжасыс фотографiяжас, карта куза петкөдлыны кöнi кушöм строiтелствожас мунiсны, кöнi кушöм гiгантжас лöи-стрöйтöма. Сесса поцiс тор-жа тöдчöдны РСФСР-ын да Комi АССР-ын нудöм стро-iтелствожас. Таjö тема выв-тi озыр материалöн да iнте-реснöй. Но Остапов жорт сiжöс пöртiс сöмын кнiга куза лыддöмö.

Полiтшколаын велöдчыс-жас кöт i бура кывзiсны лыддöмсö, но тыдалö, Остапов жортлы век-жö лöи-жанжiм аслас гөтөвiтчытö-мыс да скöрмiс. Шуiс, мыj сылыс вiсталöм оз кывзы-ны да занатiесö сiзи ез i понав, пышjiс. А öд Оста-пов жорт вермас бура нудö-ны занатiеяс, сiжö сы вы-лö тырмымöн подготовлен-нöй, сöмын колö сылыс сер-joзнöйжыка ужавны. Öд ужавны пропагандiстöн комсомолецjыс зев почот-нöй да кывкутана делö. Во-лыс.

А. И. Морохiнöс восстановiтöма комсомолö

ВЛКСМ Комi обком-лыс шуöм сiжöс комсомо-лыс вöтлöм жылыс. Тавога март тöлыгын А. И. Морохiн сетiс ВЛКСМ Комi обкомö вылыс апел-лациjа. Обкомöн нудöм прöверка петкөдлiс, мыj Морохiн жортс мыжбылö-мабс клеветническöй мате-риалжас сертi, сылөн батыс белöй армиjаын некор абу участвуjтлöма. Обкомол Морохiн жортс восстановi-тiс комсомол радjасö.

лыс шуöм сiжöс комсомо-лыс вöтлöм жылыс. Тавога март тöлыгын А. И. Морохiн сетiс ВЛКСМ Комi обкомö вылыс апел-лациjа. Обкомöн нудöм прöверка петкөдлiс, мыj Морохiн жортс мыжбылö-мабс клеветническöй мате-риалжас сертi, сылөн батыс белöй армиjаын некор абу участвуjтлöма. Обкомол Морохiн жортс восстановi-тiс комсомол радjасö.

Ja. М. Свердлов

нöя кыптöм. Партiялы ковмiсны став вынжас. Свердлов вöли ссылкаын. Сылөн енергiяын да сы-лөн опытын нуждайтiс ре-волюциjа—да сiжö термасiс партiяа корöм вылö.

Бурнöй войны Свердлов мöдöдчiс „душегубка“—пы-жөн Новалинск сiктö, 30 километр сажö, сенi „Ту-мен“ пароход вылö сöвны кöсjöмөн. Пароходса ма-шиннöй отделениjеын вöли-ны ас jöз. Найö кöсjысiсны зebны сiжöс. Гыжас путкыл-тiсны пыжсö. „душегубка“ дорö кутчысöмөн, бушу-тыс арса ваын матöз iк кыномöн, Свердлов мунiс нöшта километр 3 кымын да вöли бостöма черик-жысасөн. Мыjөн сöмын шонтыгыштiс да костiс паскöмсö, сiжö бара мöдöд-чiс туjö. Пароход нöшта ез-на мун. Кажитчiс, мыj Свердлов вöли-нiн без-опасностын. Но сенi код-кö тöдмалiс сiжöс да донев-öитiс властжасыс... Гөгөр-воана, вылыс пышjöм нöш-та сöкыджык вöли вöчны, но век-жö Свердлов пышjiс. 1912-öд войны вöли соз-

даjтöма „Правда“, кодөн фактическöй вескөдлысөн вöли Сталин жорт, да сiжö кадса „Правдаын“ зев ыжыд уж нудöи Ja. М. Свердлов. Революционнöй движениjе крутöя мунiс кыптöмö, большевистскöй партiяа добивайтчылис пыр гырысжык да гырысжык победажас. Но i жандарм-жас ез вугравны. Провокатор Малиновскиj пöштi öтi ка-дын выдайтiс i Сталинöс i Свердловöс. Кыкнанныс на-jö бара лöисны ыстöмжасөн.

Но i тани, поларнöй круг саjын, революциjаса заме-чательнöй jöз ухитрайтчiсны не воштыны революцион-нöй массакöд jитöджас.

Самодержавиjе свeргнi-тöм жылыс первоj jубрjас бöрын-жö Свердлов петiс „Туруханкаыс“. Сiжö вöчiс 2.000 километр куза зев сöкыд поход вöвжас вылын тулысса ji куза.

Апрельскöй конференциjа вылын Свердловсöс вöли бöрjöма партiя ЦК-са шле-нөн да регыд мыст котыр-тiс фабзавкомжасыс первоj Петроградскöй конферен-циjа. Сiжö кадса сылөн ним

пыр jитчö партiялөн став важнеjшöй мероприjатijeас-кöд. Массажас завоjутöм, став рöма да оттенока со-глашательжасы отпор, со-ветжас власт вöсна тыш, октябрьскöй победа котыр-тöм да сiжö победаыс, со-ветскöй власт организацион-нöя укрепитöм, Краснöй Армиjа котыртöм—ез вöв ны öтi сещöм мероприjатije да сещöм мог, коджасö олöмö пöртöмын медым ес-кö ез прiнимайт участiе Ленинкöд да Сталинкöд шöш ВЦИК-са медвожса председател Ja. М. Сверд-лов.

Таjö замечательнöй морт-лөн паметыс вöли феноме-нальнöй. Уна сурс морт со-прикаjатчiсны ськöд, сiжö ысталалiс найöс став стра-на пасталаö, сiжö jонмöдiс найö отсöгөн местажас вы-лыс партiйнöй да советскöй организациjажасöс.

Ленин чрезвычайнöй ыжы-да донjалис Свердловжыс организаторскöй талант. Ленин шуiс сы жылыс, мыj „нелегалнöй кружокжас пыр, революционнöй подпольнöй уж пыр, нелегалнöй партiяа пыр, кодöс некод ез воплощаjтлы да ез выра-

жаjтлы сещöм целнöя, кы-зи Ja. М. Свердлов,—сöмын сiжö практическöй школа пыр, сöмын сещöм туjөн вермiс сiжö воны первоj социалистическöй советскöй республикаса первоj морт пост вылö, паскыд проле-тарскöй массажас организа-торжасыс первоjа пост вы-лö“¹⁾.

1919-öд вога мартын Свердлов кули „iспанка-ыс“. Сiжö ВЦИК-са предсе-датель пост вылын вöли зев еща да век-жö вöчiс колос-салнеjшöй, историческöй тöд-чанлуна уж.

Ез прöста сiжö вызываjт-лы аслыс сещöм ненавист врагжасыс. Ез прöста 1918-öд войны Бухарин, Троцкиj да мукöд контрреволюцион-нöй заговоршчикжас, медым сорвитны Брестскöй мир да свeргнитны советскöй пра-вительство, пуктiсны аслы-ныс целөн арестуjтны да вины В. И. Ленинöс, I. В. Сталинöс да Ja. М. Сверд-ловöс. Вражас тöдiсны вын-сö Свердловжыс—Ленинлөн да Сталинлөн матыса отса-гысжыс,—вот мыjла враг-

¹⁾ В. И. Ленин. Сочинения. Том XXIV. Стр. 81.

Китајскöй самолотжаслөн јапонскöй карјас вылö ускöдчылöм

Май 20-öд лунса асывво-чын китајскöй самолетжас-лөн ескадриjа вöчiс ускöд-чылöм Нагасаки, Фукуока, Сасебо карјас да Јапонiја-са рытив-лун мукöд пункт-жас вылö, секi зев уна лiс-товкажас шыбытöмөн. Леб-зылöм мунiс 6 час чöж. Бөр туj вылын самолетжас вöлины подвергнитöмабс ја-понскöй военнöй судножас-сан ченитнöй орудijeжасыс-лылöмö. Луннас аеродром-вылын Ханкоуын вöли ки-тајскöй лотчикжасöс, коджас Јапонiјаб асланыс первоj лебзылöмыс, воисны благо-получнöя торжественнöя встречаjтöм.

„Успешнöй лебзылöм вiс-талö, мыj китајскöй авиаци-jалөн техника абу улын-жык јапонскöйжыс—вiсталис, лотчикжасöс прiветствуjтi-гөн, Китај iсполнителнöй жуанса (палатаса) предсе-датель Кун Сан-сi.—Талун докажитöма, мыj китајскöй авиациjа вермас бомбитны јапонскöй карјас, но мi сi-жöс ог вöчöй гуманитарнöй причинажас вöсна. Мiан вражас јапонскöй мiлитаристжас, а не јапонскöй на-род.“

Лотчикжасöс пöса встре-титöм пöри став народлөн-ликованиjеö.

(ТАСС).

Польша термасö прizнаjтны Манчжоу-Го

ТОКИО, 19. Јапонскöй печат jубртöм сертi таjö-тöлыс помын iмi-жö мöд тöлыс завоитчикöн виччыс-сö Манчжоу-Гоöс Польшаөн формалнöя прizна-jтöм. Польша да Манчжоу-Го костын мунöны сiз жö сорнижас тöргуjтан согла-шениjе жылыс.

жас асланыс омерзительнöй планжасын iндiсны Сверд-ловöс асланыс жертваөн.

Истиннöй ленинец, аслас народлөн вернöй пi, масса-жас котыртыс — Свердлов вöли шöш советскöй власт победажас котыртысөн. Ста-лин жорт öтчыд охарактери-зируjтiс сiжöс тази:

„Организаторлы вемjасö-чыс, организатор натура сертыс, революционнöй вос-питаниjе сертыс, чутjо сер-тыс, организатор аслас став пуан деятельностин,—ташöм Ja. М. Свердловлөн фигура“²⁾.

Советскöй томjöз зев ыжыд жаждаөн да радеj-тöмөн тöдмасö великöй ре-волюционержас, Ленинлөн да Сталинлөн матыса спод-вижникжас, олöмөн да деjа-тельностьнөн. Сещöм замеча-тельнöй большевиклөн, кызи Ja. М. Свердлов, биогра-фиjа томjöзлы пыдiа поучи-тельнöй. А. ЕРЛЫХ.

²⁾ И. В. Сталин. О Я. М. Сверд-лове. (См. брошюру: В. И. Ленин, И. В. Сталин, О Якове Михайло-виче Свердлове. Партиздат. 1937. Стр. 15).

Отв. редакторöс вежыс
I. УЛJАНОВ.